

NOTATKA

z posiedzenia Komisji Spraw Zagranicznych

Data posiedzenia: 25 maja 2010 r.

Nr posiedzenia: 117

Posiedzeniu przewodniczył: senator Leon Kieres – przewodniczący komisji.

Porządek posiedzenia: 1. Informacja MSZ na temat bieżącej sytuacji, związanej z tworzeniem i obsadą Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (EEAS) i oczekiwaniami Polski w tym zakresie.

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie komisji: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Włodzimierz Cimoszewicz, Grzegorz Czelej, Maciej Grubski, Paweł Klimowicz, Marek Rocki,

– zaproszeni goście:

- Ministerstwo Spraw Zagranicznych:
 - sekretarz Stanu ds. Europejskich Mikołaj Dowgielewicz,
 - dyrektor Departamentu Polityki Europejskiej Artur Harazim.

Przebieg posiedzenia:

Ad. 1 Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych przedstawił na wstępie założenia instytucjonalne Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (EEAS) oraz obecny stan negocjacji nad projektem Decyzji Rady Europejskiej, dotyczącej powołania EEAS.

Jedną z podstawowych kwestii, diskutowanych podczas obecnej fazy negocjacji jest adekwatna reprezentacja przedstawicieli poszczególnych państw członkowskich w strukturach EEAS oraz na placówkach. Zgodnie z wstępnymi założeniami rdzeń EEAS (2/3 personelu) stanowić będą odpowiednio pracownicy Komisji i Sekretariatu Generalnego Rady, zaś 1/3 powoływana będzie bezpośrednio spośród służb dyplomatycznych krajów członkowskich,

W uzgodnionym przez państwa członkowskie projekcie decyzji znalazły się następujące rozwiązania, o które wносиła m.in. Polska:

- ESDZ będzie odrębną instytucją podlegającą Wysokiej Przedstawiciel, która będzie sprawowała nad nią bezpośrednie zwierzchnictwo, m.in. poprzez nadzór nad delegacjami UE i mianowanie personelu ESDZ;
- ESDZ będzie ściśle współpracowała ze służbami dyplomatycznymi państw członkowskich, zarówno w odniesieniu do centrali ESDZ, jak i delegacji UE; na wniosek Polski dodano wymóg „wspierania” przez ESDZ służb dyplomatycznych państw członkowskich.
- co najmniej 1/3 urzędników na stanowiskach dyplomatycznych nowej Służby będzie pochodzić ze służb dyplomatycznych państw członkowskich; WP zobowiązała się w ciągu miesiąca przedstawić raport jak zamierza osiągnąć cel obsadzenia 1/3 stanowisk w ESDZ przez państwa członkowskie;
- w procesie rekrutacji do nowej Służby będą wybrani najlepsi kandydaci – z uwzględnieniem zasady równowagi geograficznej i znaczącym udziałem kobiet;
- realizacja zasady równowagi geograficznej będzie regularnie monitorowana; Wysoka Przedstawiciel będzie składała ministrom spraw zagranicznych coroczne sprawozdania w tej sprawie;

- wszyscy pracownicy nowej Służby, zarówno ci pochodzący ze służb dyplomatycznych państw członkowskich, jak i z instytucji unijnych, będą traktowani w równy sposób, jeśli chodzi o warunki wynagrodzenia, awansu czy wykonywanych zadań;
- przyjęte zostały nowe mechanizmy dotyczące przyszłego funkcjonowania ważnego instrumentu polityki zagranicznej Unii, jakim jest polityka rozwojowa w zakresie horyzontalnego podziału zadań w zakresie planowania (ESDZ) i realizacji (Komisja Europejska) programów pomocy rozwojowej; przyczyni się on do większej spójności i przejrzystości polityki rozwojowej Unii (przez pewien czas pomysł horyzontalnego podziału zadań nosił nazwę „propozycji polskiej”),
- w ramach Służby szczególnie został potraktowany obszar zarządzania kryzysowego i struktur Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony; podkreślono wagę odpowiedniej koordynacji pracy tych struktur, co nawiązuje do postulatu Polski powołania specjalnego koordynatora tego pionu;
- stworzona zostanie także jednostka odpowiedzialna za planowanie strategiczne w ESDZ; powinno to zapewnić dobrą koordynację i zaangażowanie ekspertów z państw członkowskich w opracowywanie dokumentów strategicznych w ESDZ;
- państwo członkowskie będzie mogło skorzystać z pomocy ESDZ w zakresie opieki konsularnej;

Wysoka Przedstawiciel przychyliła się również do propozycji korzystania z pomocy ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich, jeśli będzie tego wymagała sytuacja międzynarodowa.

W dyskusji wzięli udział senatorowie: Dorota Arciszewska-Mielewczyk, Leon Kieres, Włodzimierz Cimoszewicz, Marek Rocki, Grzegorz Czelej.

Dyskusja dotyczyła zasady reprezentatywności geograficznej w EEAS, kompetencji Wysokiego Przedstawiciela oraz losów Partnerstwa Wschodniego pod rządami Traktatu Lizbońskiego i umocowania budżetowego EEAS.

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące działalność lobbingową.